

je bil petmesečni preiskovalni zapor v štet v kazni in so torej bili razen v 2% leti ječe obsojene Alojzije Muršič vsi obsojenci izpuščeni na prosto.

Slovenci, Slovenke, darujte za Tiskovni dom!

Cepljenje prašičev proti rdečici.

Važnost prašičev za prehrano ljudstva postaja vedno večja; pomanjkanje prašičevega mesa in maсти čutimo vedno bolj in zato je skrb, da se število prašičev v deželi ne le ohrani, ampak tudi pomnoži, vedno večja. Poleg velikega pomanjkanja primerne krme, posebno take, ki je potrebna za pisanje prašičev, ovirajo razvijanje in korist pri prašičereji posebno nekatere kužne bolezni in med temi je v prvi vrsti rdečica, ki nam marsikatero leto naravnost ogromno škodo napravi.

Ako se je ta bolezen v kakem kraju pojavila, nastopa tam potem rada vsako leto in spravlja sestnike v obup; iz poročil, ki nam prihajajo iz raznih krajev, vidimo n. pr., da je v preteklem letu v neki vasi, kjer je bilo vsega vkup nekaj nad 200 prašičev, obolelo v kratkem času 118 prašičev na rdečico, ki so poginili ali pa se morali v sili zaklati. Ako se take škode dogajajo, je pač razumljivo da posebniki prašičev iščejo pomoč in sredstva zoper to bolezen; po vseh dosedanjih izkušnjah je pa cepljenje edino zanesljivo sredstvo zoper to kugo in da so ljudje o tem že tudi popolnoma preverjeni, sklepajo, da tega, ker je povpraševanje zaradi cepjenja vsako leto večje. Ker je sedaj mnoge živinozdravnikov v vojaški službi, se v zadnjih letih v mnogih občinah cepjenje ni moglo izvršiti; letos pa bodo morala oblasva skrbeti, da se bo v vseh prizadetih občinah cepilo.

Zaraditega naj županstva, katera sama ne morejo živinozdravniku dobiti, sporočijo to nemudoma okrajnemu glavarstvu in povedo tudi, koliko prašičev imajo za cepjenje potrebnih. Razen visoko brejih starij se cepijo vsi prašiči; najbolj nevarna je pa ta kuga-rdečica za prašičke do 1 leta.

Na bojiščih.

Na francoskem bojišču so dne 10. junija pričeli Nemci novo ofenzivo na 35 km dolgi fronti med mestom Montdidier in reko Oise. Francoska poročila pravijo, da napadajo Nemci z veliko silo angleško-francoske postojanke ter da se jim je že posrežilo doseči nekaj uspehov. Zavzeli so namreč nekaj važnih višin južnozahodno od mesta Noyon in preoračili reko Matz, toda ni se jim posrežilo predreti angleško-francoske bojne črte. Dne 10. in 11. junija so Nemci vjeli 10.000 mož. Ofenziva se nadaljuje z vso srditostjo. Na francoskem bojišču se sedaj nahaja 700.000 ameriških vojakov.

Velika ofenziva na italijanskem bojišču, katero so napovedali zadnje dni skoro vsi listi, se ni iztruhnila. Dosedanje praske so le bolj krajevne značaja. — Naše zračno brodogojstvo je dne 9. junija napadlo z bombami italijansko vojno pristanišče Brindisi. Napravilo je veliko škode na ladjah, v letalski postaji in v mestu.

Rodoljubi, spominjajte se slovenske šole v Mariboru!

Razne politične vesti.

Mariborski okrajni zastop — agitator za „Stajerca.“ Zadnje številko „Stajerca“ je razposlal mariborski okrajni zastop na razne občine, tudi v tujino. Kakor smo izvedeli, je bilo poslanih iz Ptuja okrajnemu zastopu 250 izvodov tega lista. mariborski magistrat je dobil celo 300, Kralikova nemška tiskarna 200. Okrajni zastop je vsilil Stajerca poleg občinam tudi vsem svojim nastavljencom, posebno cesarjem, kateri ga morajo deliti svojim znancom. Vprašamo: Odkod je vzel okrajni zastop denar za pokritje naročnine tako velikega števila „Stajercev“? Če je šlo to iz blagajne okrajnega zastopa, v katero plačujemo slovenski kmetje okrajne doklade, najodločneje protestiramo! Za nad vse potrebno popravljanje starih cest ali napravo novih cest okrajni zastop ni ma denarja, pač pa za politično hujskarijo. Slovenski kmetje, zapomnite si to!

Nemški listi so lagali. V svojih listih so Nemci objavili imena tistih, ki so romali na Dunaj tožari Slovence. Cela vrsta pa se jih je sedaj oglasilo, ki izjavljajo, da niso bili na Dunaju in da ne marajo imeti z nemškutarji in odpadniki nič skupnega. Da naši čitatelji vidijo, s kakimi sredstvi delajo nemškutarji, nam kaže naslednja izjava, ki smo jo dobili s prošnjo, da jo objavimo: „V časnikih sem čital in tudi v Vašem cenjenem listu, da sem bil jaz kot zastopnik občine Gornja Bistrica pri cesarju, da bi ugovarjal proti Jugoslaviji. To pa ni res. Pač pa je res, da so me nagovarjali, naj bi šel na Dunaj in so tudi izjavili, da dobim okoli 500 K za stroške, pa jaz sem vse odločno odklonil, ko sem natančneje poizvedel, kaj je smisel romanja na Dunaj. Ornič in Linhart nista moja tovariša. S spoštovanjem: Alojz Kangler.“

Zadnje Linhartovo delo. Med vojaštvom se širijo letaki, tiskani v „Stajercevi“ tiskarni, na katerih se z veliko lopovostjo jugoslovanskemu gibanju podilka veleizdajniški značaj. Cenzura je dovolila, da se sme na podel način blati naše zavedno in pošteno slovensko ljudstvo in njega voditelji. Ljubljanski listi poročajo, da so bili dotični letaki tudi poslani raznim vojaškim oddelkom in da se tam uradno delijo med slovenske vojake. Za Koroško so izdali poseben letak, ki se odlikuje po stajercijanski lopovščini. Namen je prozoren: Nahujskati hočejo slovensko vojaštvo proti Slovincem in njih voditeljem. Slovenski vojak pa z zaničevanjem zavračajo stajercijanske nesramnosti, ki so res pravi Linhartov testament — Slovenskim vojakom in našemu ljudstvu pa povemo, kdo širita letak: Ljudje, ki so v vojni obogateli, ki se skrivajo doma pri dobroobloženi mizi in ki delujejo noč in dan za nadaljevanje vojske. To so vsi nemci in nemškutarji!

Nemškutarška nesramnost. Iz Ptuja nam pišejo: V zadnjega „Slov. Gospodarja“ so nam na pošti oziroma na polji iz pošte do našega doma navtikali v list neke rdeče listke, da morajo naši ljudje iti gledat neke neumnosti v Ptuj. To je nesramno! Naš list mora torej služiti za agitacijo pri nemškutarških podjetjih. Dobro bi bilo, če bi se preiskalo, kdo da je napravil to neumnost. — Nemškutarjem je vsako sredstvo dobro, da dosežejo svoj cilj.

Za ujedinjenje Jugoslovanov. Dne 9. t. m. se je vršilo v Zagrebu zborovanje Starčevićeve stranke, na katerem je bil storjen sklep po zahtevi ujedinjenja vseh v državi živečih Jugoslovanov, Hrvatov, Slovencev in Srbov, pod žezlom Habsburžanov. V tej državi Jugoslovanov bi naj uživale vse druge narodnostne manjšine zajamčeno zaščito. Za temu ozemlju naj spadajo vsi kraji, kjer stanujejo Jugoslovani, in morska obala, pristanišča in otoki severne in vzhodne Adrije.

Nemške zahteve. Na nemškem volkstagu v Brnu na Moravskem dne 9. junija so avstrijski Nemci izrazili sledeče svoje želje in zahteve: Želje Čehov in Jugoslovanov po samostojni državi je kratkoma odkloniti. Galicija mora biti izločena. Nemščina mora postati državni jezik. Brezpogojno se mora zahtevati za nemštvo prosto pot do Adrije. Zabraniti se mora z vsemi močmi, da Slovenci ne bodo priklopljeni h kaki jugoslovanski državi. Za nemške manjšine na jugu države se zahteva varstvo. Konečno se zahteva, da se ustanovi na Moravskem posebna nemška provinca. Ali z drugimi besedami: Nemci zahtevajo zase vse, Slovanom pa ne dajo nič.

Poljaki proti vladi. V Krakovu je parlamentarna komisija Poljskega kluba dne 9. in 10. junija očno nastopila proti vladi in njenim protipoljskim in protislovanskim nameram. Protestirala je proti nameravani delitvi Galicije in proti poljubnemu razdeljevanju zasedenih ruskih dežel. Poljaki zahtevajo izpolnitev vseh od Poljakov vladi predloženih zahtev. Ker je vlada proti Poljakom sklenila tajno pogodbo glede delitve Galicije, ker Seidler s svojo politiko onemogočuje mir med narodi, ker je njegova vlada ubila parlamentarno življenje, je izjavila državnozbor-

ska komisija Poljskega kluba, da je na korist državi, če se odstrani vlada dr. viteza Seidlerja. Nadalje zahtevajo Poljaki takojšnje sklicanje državnega zbora. Sklepi so bili enoglasni. — Nemci in vlada so upali, da bodo Poljaki nastopili zoper ostale Slovence ter bodo vstopili v vladno večino. A pri Poljakih ne odločujejo več Nemcem prijazni duhovi, temveč ljudje, ki imajo več slovanskega čuta. Nemški in vladni upi, skovati proti Slovanom v državnem zboru možno večino, so ostali samo — sanje. Proti Slovanom se v Avstriji ne da več vladati. To stoji! Slovani imamo v Avstriji dvetretjinsko večino, Nemci pa so v manjšini. Radi tega je nemogoče vladati proti nam. — Vlada je baje z ozirom na sklep Poljakov odložila namero sklicati v poletni dobi državni zbor. Tako pričajo nemški listi, ki s tem le izražajo svojo željo. Vladalo bi se torej nekaj časa neustavnim potom. Delgo pa se to ne bo moglo držati. Vlada, ki se je popolnoma zapisala Nemcem, bo morala iti, če ne danes, pa kmalu.

Spremembe v avstrijskem ministrstvu. Notranji minister grof Toggenburg je odstopil. Na njegovo mesto je cesar imenoval dunajskega policijskega načelnika pl. Gayer. Dosedanji vodja ministristva za ljudsko prehrano dvorni svetnik Paul, je imenovan za ministra za ljudsko prehrano.

Poljaki v Nemčiji zmagujejo. Dasiravno Prusi nastopajo proti Poljakom z odurno silo in hočejo kolikor mogoče zatreti poljsko narodno moč, vendar dosežejo ravno nasprotno. Poljaki so se dobro organizirali k protiodporu in — zmagujejo. Pri nadomestni volitvi za nemški državni zbor v okraju Lublinica—Tost—Gliwica je zmagal poljski narodni kandidat Kerfanty z veliko večino nad kandidatom nemškega centra. Poprejšnji poslanec tega okraja je bil Nemec. Nemške stranke so napele vse svoje sile, a so odlegle krepkemu odporu Poljakov. Slovan, če je le organiziran, gre povsod na dan.

Pruska volilna preosnova. Med raznimi pruskimi strankami je prišlo o pruski volilni preosnovi do nekakega kompromisa, vsled česar je upati, da bo zakonska predloga v prihodnjem zasedanju zbornice srepejeta.

Nemška državna zbornica si je izvolila za svojega predsednika odličnega člana katoliškega centra poslanca Konstantina Fehrenbach, ki je eden najboljših govornikov nemške državne zbornice.

Nemce izganjajo. Kitajska je sklenila, da izžene Nemce iz svojega državnega ozemlja. Spravili jih bodo v Avstralijo, kjer bodo pod strogim nadzorstvom. Tudi južnoameriške države ne marajo Nemcev in jih pridno izganjajo. Premoženje izgnanih Nemcev proglasijo za državno last.

Fedenske novice.

Novo sv. mašo bodo imeli letos sledeči obč. bogoslovci lavantinske škofije: Iz 4. letnika: Janez Ev. Gašparič pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji dne 21. julija; pridiguje vlč. g. Friderik Horvat, župnik pri Sv. Lovrencu nad Mariborom. Joža Pretnar v Gorah pri Bledu (Kranjsko) dne 29. julija; pridiguje vlč. g. Ivan Kunstelj D. J., superior, Ljubljana. Alojz Sunčič pri Sv. Križu pri Ljutomeru dne 28. julija. Iz 3. letnika: Ivan od Kr. Greif pri St. Janžu na Dravskem polju dne 4. avg.; pridiguje vlč. g. dr. Matija Slavič, profesor bogoslovja v Mariboru. Jurij Mikolič, imejitelj srebrne hrabrostne svetinje in Karlovega četnega križa, v rom. cerkvi Marije Tolažnice v Zetalah dne 7. julija; pridiguje vlč. g. Franc Salamon, dekan in nadžupnik v Rogatcu. Lojze Pavlič v Loki pri Zidanem mostu dne 7. julija; pridiguje vlč. g. dr. Franc Krulje, dekan in nadžupnik v Laškem. Vekoslav Skuhala pri Veliki Nedelji dne 28. julija; pridiguje milostljivi g. Franc Moravec, canonicus senior in stolni župnik v Mariboru. Anton Tomazič v Ljutomeru dne 30. junija; pridiguje vlč. g. dr. Anton Medved, gimn. profesor v Mariboru. — Više sv. redove bodo prejeli v mariborski stolnici prihodnji teden in sicer: subdijakonaf v sredo (19. t. m.), dijakonaf v petek (21. t. m.) in presbiterat (mašniško posvečenje) v nedeljo (23. t. m.).

Smrt veterana. V Frankoveh blizu Ormoža je umrl izjemnik Mihaljkovič Anton v 76. letu. Bil je ponosen veteran iz leta 1866, ker se je pri Kraljevem Gradcu na Češkem junaško bojeval. Rad je pripovedoval bojne dogodke. Bil je pobožen, značajan in marljiv. N. p. v m.!

Dijaški kuhinji v Mariboru so darovali p. n.: duhovniki o priliki sestanka v Podčetrtku 114 K.

Popravek. V podlistku o 80letnici nadučitelja g. Vračka se nam je vrnila neljuba pomota: V pokoj g. Vračka ni stopil leta 1897, temveč leta 1893. Nadalje popravljamo tudi, da g. Serona ni več voditelj ptujske okoliške šole.

Slovenci v Nemčiji. Velik prijatelj nam piše iz Nemčije: Letos radi vojnih razmer ni mogoče uprizoriti romanje v priljubljeno romarsko svetišče Kevelaer. Namesto tega so gladbeški Slovenci (400 oseb) romali v Zweckel in sicer dne 20. maja. Mnogična vernih Slovencev je v procesiji molila in slovensko prepevala. Slavnostni govor je imel č. g. Tensundern. Po petih litanijah in blagoslovu so se Slovenci zvečer zopet vrnili. Sredi mesta Gladbeck je vseh 400 Slovencev in Slovenk zaklicalo trikratni „živijo“